

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî
Ion Druță
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Ciobanu Andrei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Victoriei Popescu împotriva lui Ciobanu Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Popescu Victoria, casată parțial hotărârea Judecătoriei Căușeni din 23 decembrie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre în partea casată,

c o n s t a t ă

La 18 septembrie 2015, Popescu Victoria a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciobanu Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta Popescu Victoria a indicat că la 22 octombrie 2012 i-a vândut pîrîtului Ciobanu Andrei autoturismul de model „Opel Vectra”, anul producerii 1994, motor C16NZ02V10331, caroseria W0L00087R5026262 cu nr. de înmatriculare CSAJ 432 la prețul de 1700 euro, termenul limită de rambursare a sumei fiind stabilit pînă la 22 aprilie 2013, fapt confirmat prin recipisa întocmită și semnată de către ultimul în aceeași zi, la 22 octombrie 2012.

Declară reclamanta că pîrîtul nu și-a îndeplinit obligația de a achita costul mașinii în termenul stabilit.

Cere Popescu Victoria încasarea din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul său datoriei de 1700 euro, dobânzii de întârziere în sumă de 374, 09 euro în lei moldovenești reieșind din calculul efectuat în baza cursului oficial al BNM la data executării obligației și compensarea cheltuielilor de judecată ce se compun din taxa de stat în mărime de 1339 lei și 6000 lei cheltuieli de asistență juridică.

La 27 noiembrie 2015 – prima ședință de judecată, pîrîtul Ciobanu Andrei a depus o cerere de recunoaștere a pretențiilor reclamantei cu privire la încasarea datoriei și dobînzii de întîrziere, nefiind de acord cu cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică, deoarece pretențiile nu au fost înaintate pîrîtului în prealabil, iar dînsul le-a recunoscut imediat.

Prin hotărârea Judecătorei Căușeni din 23 decembrie 2015, s-a încasat din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu datoria în sumă de 1700 euro la cursul de referință al BNM la data executării hotărîrii și dobînda de întîrziere aplicată obligațiilor pecuniare în mărime de 374, 09 euro. Cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

Instanța de fond a constatat că pîrîtul Ciobanu Andrei a recunoscut imediat pretențiile cu privire la încasarea datoriei și dobînzii de întîrziere, iar cheltuielile de judecată urmează să le suporte reclamanta Popescu Victoria, deoarece acțiunea a fost intentată fără înaintarea în prealabil a pretențiilor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, a fost admis apelul declarat de către Popescu Victoria, casată hotărârea Judecătorei Căușeni din 23 decembrie 2015 în partea respingerii cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată cu emiterea unei noi hotărîri în această parte, prin care s-a dispus încasarea de la Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu sumei de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 1339 lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea acțiunii în prima instanță și 1005, 00 lei în calitate de taxă de stat pentru depunerea cererii de apel, iar în total suma de 8344 lei.

Curtea de Apel Chișinău a conchis că instanța de fond eronat a respins pretenția reclamantei-apelantă Popescu Victoria cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece conform prevederilor legale conținute în art. 617 alin. (2) lit. a) Cod Civil nu este necesară o somație în cazul în care este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației.

La 19 iulie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Ciobanu Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 cu menținerea hotărîrii Judecătorei Căușeni din 23 decembrie 2015.

În susținerea recursului, Ciobanu Andrei a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, și anume a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată – art. 617 Cod Civil și respectiv nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată – art. 97 alin. (3) CPC.

Menționează recurentul Ciobanu Andrei că, pentru a putea pretinde la compensarea cheltuielilor de judecată, reclamanta/intimată Popescu Victoria urma să înainteze în prealabil pretențiile pîrîtului, acțiune ce nu a fost efectuată, iar dînsul a recunoscut în judecată imediat pretențiile, respectiv cheltuielile de judecată trebuie să fie suportate de către reclamantă.

La 02 august 2016, în adresa intimatei Popescu Victoria a fost expediată copia recursului declarat de către Ciobanu Andrei cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimata Popescu Victoria nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, recursul declarat de către Ciobanu Andrei a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, casată în parte decizia instanței de apel cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că intimata-reclamantă Popescu Victoria la 18 septembrie 2015 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciobanu Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 27 noiembrie 2015 – prima ședință de judecată, pîrîtul Ciobanu Andrei a depus o cerere de recunoaștere a pretențiilor reclamantei cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, nefiind de acord cu cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică, deoarece pretențiile nu au fost înaintate pîrîtului în prealabil, iar dînsul le-a recunoscut imediat (f.d. 20).

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 23 decembrie 2015, s-a încasat din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu datoria în sumă de 1700 euro la cursul de referință al BNM la data executării hotărîrii și dobînda de întârziere aplicată obligațiilor pecuniare în mărime de 374, 09 euro. Cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă (f.d. 37-40).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, a fost admis apelul declarat de către Popescu Victoria, casată hotărârea Judecătoriei Căușeni din 23 decembrie 2015 în partea respingerii cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată cu emiterea unei noi hotărîri în această parte, prin care s-a dispus încasarea de la Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu sumei de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 1339 lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea acțiunii în prima instanță și 1005, 00 lei în calitate de taxă de stat pentru depunerea cererii de apel, iar în total suma de 8344 lei.

Analizînd circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a admis cerințele intimitei-apelante privind compensarea cheltuielilor de judecată compuse din cheltuieli de asistență juridică- 6000 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată - 1339 lei și a dispus încasarea acestora de la Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu.

Or, în conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată, iar art. 96 alin. (1) și (1¹) prevede că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și

rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Materialele cauzei atestă că acțiunea Victoriei Popescu a fost admisă cu încasarea datoriei în mărime de 1700 euro la cursul de referință al BNM la data executării hotărârii și dobânzii de întârziere în mărime de 374, 09 euro, Victoria Popescu fiind reprezentată de avocatul Chirilenco Svetlana în baza mandatului nr. 0558199 din 09 septembrie 2015.

Ținând cont de esența juridică a prezentei spețe și munca efectiv depusă de către avocat, acordând servicii de asistență juridică în instanța de fond și apel, instanța de recurs consideră că suma de 6 000 lei reprezintă o compensație reală, necesară și rezonabilă pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de către Popescu Victoria.

În același timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 în partea încasării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural și urmează a fi casată.

Astfel, contrar prevederilor art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, Curtea de Apel Chișinău a încasat taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 1005 lei ceea ce constituie 75 % din taxa calculată din valoarea acțiunii, pe când trebuia să fie încasate 75% din taxa calculată din suma contestată în apel, care constituie 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, respectiv mărimea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel este 135 de lei (75 % din 180 lei (3% din 6000 lei)).

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Ciobanu Andrei cu referire la prevederile art. 97 alin. (3) CPC precum că cheltuielile de judecată nu urmează a fi compensate intimatului-reclamantă Victoria Popescu, ultima neînaintînd în prealabil pretenții debitorului, iar dînsul a recunoscut imediat pretențiile în judecată, din următoarele .

Prevederile art. 97 CPC reglementează chestiunea repartizării cheltuielilor de judecată în cazul renunțării la acțiune și încheierii tranzacției.

Potrivit art. 97 alin. (3) dacă reclamantul a intentat acțiunea fără a înainta în prealabil pretenții pîrîtului, iar pîrîtul a recunoscut în judecată imediat pretențiile, cheltuielile de judecată se suportă de către reclamant.

Din sensul normei de drept citate reiese că prin recunoașterea imediată a pretențiilor se subînțelege nu doar recunoașterea verbală (declarativă) a acțiunii, ci și executarea imediată a pretențiilor, la caz achitarea datoriei și dobânzii de întârziere fapt care nu a fost efectuat de către debitor, neexistînd nici o dovadă de achitare a acestora.

Drept consecință, prevederile alin. (3) al art. 97 CPC, la care a făcut eronat trimitere recurentul, nu sunt aplicabile speței date.

În circumstanțele relevate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că urmează a fi încasată din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 1339 lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată și a sumei de 135 lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea cererii de apel, iar în total suma de 7474 lei.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciobanu Andrei urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 în partea încasării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, pronunțând în această parte o nouă hotărâre de încasare din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu a sumei de 135 lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea cererii de apel.

În rest, decizia instanței de apel urmează a fi menținută, or, în partea menținerii hotărârii Judecătoria Căușeni din 23 decembrie 2015 prin care a fost încasată din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu suma de 1700 Euro cu titlu de datorie la cursul de referință al BNM la data executării hotărârii și dobânda de întârziere în mărime de 374 euro și 09 cenți, instanța de recurs nu se va expune, dat fiind faptul că recurentul nu a contestat decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în această parte.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală în partea încasării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Ciobanu Andrei, a casa în această parte decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în rest decizia instanței de apel a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ciobanu Andrei.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Victoriei Popescu împotriva lui Ciobanu Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea încasării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și cuantumului sumei încasate în total, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi prin care:

Se încasează din contul lui Ciobanu Andrei în beneficiul Victoriei Popescu suma de 135 (o sută treizeci și cinci) lei, cu titlu de taxă de stat pentru depunerea cererii de apel, iar în total suma de 7474 lei.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas